

Kongeådalene er et markant og geologisk værdifuldt landskab, hvis udformning i dag står som et klassisk eksempel på samspillet mellem Danmarks to seneste istider: Saale-istiden og Weichsel-istiden. Hele ådalene er klassificeret som et nationalt geologisk interesseområde. [1] (<https://naturstyrelsen.dk/vildere-natur/planer-for-naturen/driftsplaner/vad-ehavet/omraadeplaner/aatte-bjerger>), [2] ([https://graenseforeningen.dk/landskabsformer-i-soenderjylland](https://graenseforeningen.dk/leksikon/landskabsformer-i-soenderjylland))

Landskabet er opbygget af tre geologiske hovedelementer: 1. Bakkeøerne fra Saale-istiden (Det ældre landskab) De høje skrånninger, der omkranser Kongeådalene, stammer helt tilbage fra den næstsidste istid, Saale-istiden (ca. 390.000–130.000 år siden). [1] ([https://graenseforeningen.dk/landskabsformer-i-soenderjylland](https://graenseforeningen.dk/leksikon/landskabsformer-i-soenderjylland))

Mod nord flankeres dalen af Holsted Bakkeø (hvor det markante højdepunkt Åtte Bjerger ligger). Mod syd afgrænses dalen af Rødding Bakkeø. [1] (https://lex.dk/%C3%85tte_Bjerger), [2] (<https://naturstyrelsen.dk/vildere-natur/planer-for-naturen/driftsplaner/vad-ehavet/omraadeplaner/aatte-bjerger>)

Under den efterfølgende Weichsel-istid var disse bakkeøer isfrie. De lå hen som et barskt tundralandskab, hvor tusinder af års frostsprængninger, tøbrud og jordflydning (solifluktion) sleb de skarpe morænebakker bløde og jævne. [1] (https://lex.dk/Danmark_-_landskabets_dannelse), [2] (<https://toender.cowiplan.dk/landskabsanalyse/landskabsomraader/landskabsomraade-10/beskrivelse/geologiske-karaktertraek/>), [3] (<https://www.okolariat.dk/ta-ud-i-naturen/pa-opdagelse-i-vejle-adal/uddybende-information/skabelsen-af-vejle-adal>)

2. Smeltevandets floden i Weichsel-istiden (Dalsænkningen) Selve den dybe ådal blev udskåret under den sidste istid, Weichsel-istiden (der sluttede for ca. 11.700 år siden). Da indlandsisen stod stille ved Hovedstilstandslinjen lige øst for området, strømmede gigantiske mængder smeltevand ud fra gletsjerportene. [1] (<https://www.dr.dk/skole/geografi/udskoling/tidslinje-da-danmark-blev-formet-af-isen>), [2] (<https://toender.cowiplan.dk/landskabsanalyse/landskabsomraader/landskabsomraade-10/beskrivelse/geologiske-karaktertraek/>), [3] ([https://graenseforeningen.dk/landskabsformer-i-soenderjylland](https://graenseforeningen.dk/leksikon/landskabsformer-i-soenderjylland)), [4] (https://lex.dk/Danmark_-_landskabets_dannelse)

Smeltevandet søgte mod vest mod Nordsøen og fandt vej gennem lavningerne mellem de ældre bakkeøer. Vandmasserne eroderede kraftigt i landskabet og gravede den brede Kongeådal ud. Efterhånden som strømmen aftog, tabte vandet sit materiale, hvilket aflejrede store mængder sand og grus på bunden af dalen. [1] (https://trap.lex.dk/Vejen_Kommunes_geologi), [2] (<http://skravesogn.blogspot.com/2008/08/kongeen-og-dalens-geologi.html>), [3] (https://lex.dk/Danmark_-_landskabets_dannelse)

3. Det postglaciale ferskvandslandskab (Nutiden) Da isen smeltede helt væk, svandt de enorme vandstrømme ind. Tilbage i den store smeltevandssdal lå Kongeåen, som i dag bugter sig i et naturligt forløb gennem den brede dalbund. Gennem de sidste ca. 10.000 år (Holocæn) har åen jævnlige oversvømmet dalbunden og aflejret finkornet ler, silt og organisk materiale, som har skabt de brede, flade eng- og mosearealer, vi ser langs åen i dag. [1] (<https://friluftstvejen.inst.vejen.dk/naturperler/kongeaadalen>), [2] (<https://graenseforeningen.dk/leksikon/kongeaen>), [3]

(<https://kongeaastien.dk/article/landskabernes-opstaaen/>), [4]
(<http://skravesogn.blogspot.com/2008/08/kongeen-og-dalens-geologi.html>), [5]
(<https://www.dr.dk/skole/geografi/udskoling/tidslinje-da-danmark-blev-formet-af-isen>)

From:

<https://konge.2p2.dk/> - **Nimbus på tur**

Permanent link:

https://konge.2p2.dk/doku.php?id=natur_og_geologi&rev=1789158679

Last update: **2026/09/11 22:31**

